

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

26 Ağustos 2021

Sayı :30824082-6101602771

Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önerelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/38983
7/41142
7/41490
7/42934
7/43024-7/43025
7/43028
7/43710
7/43970
7/44317
7/44769
G.K.

7/45872
7/45877
7/46297
7/46299-7/46300
7/46304-7/46305
7/46490-7/46492
7/46495-7/46498
7/46623
7/46626
7/46630
G.K.

EK:

-Liste (6 Adet, 9 Sayfa)

-Cevap Yazısı (118 Adet, 220 Sayfa)

7/44973
7/45153
7/45157-7/45158
7/45178
7/45260
7/45466-7/45469
7/45474
7/45624-7/45625
7/45630
7/45744
7/45855-7/45866
7/45870
G.K.

7/46761-7/46762
7/46764
7/46769-7/46772
7/46884
7/46886
7/46890
7/46942-7/46948
7/46951-7/46955
7/47012
7/47016
7/47104
7/47132-7/47139
7/47221-7/47225
G.K.

G.K.
Murat KURUM
Bakan

7/47328
7/47330-7/47334
7/47337-7/47338
7/47434-7/47435
7/47437
7/47439
7/47441-7/47442
7/47571-7/47573
7/47683
7/47685-7/47687
7/47691
7/47873
7/47876
G.K.

AYDIN MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYDIN ADNAN SEZGİN'İN
TBMM 7/44973 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Aydın Kuşadası Değirmendere Vadisi'nde geçtiğimiz günlerde' bir özel şirketin jeotermal sondaj çalışmalarına başlaması, bölge halkı tarafından tepkiyle karşılanmıştır. Bölgede bulunan 6 kırsal mahalleyi temsilen köy muhtarları ve bölgede faaliyet gösteren sivil toplum örgütleri bir araya gelerek, Değirmendere Vadisi'ndeki jeotermal çalışmaların bölge tarımına ve doğasına vereceği zararlar nedeniyle köylerinde jeotermal yatırımlarına karşı olduklarını bir basın açıklamasıyla kamuoyuna duyurmuştur.

Açıklamada, “Önemli arkeolojik sit alanlarına sahip olan bu vadide tarımsal faaliyeti sürekli kalabilmek, jeotermal yatırımlardan daha yüksek bir toplumsal fayda sağlayacaktır. Bu bölgede başta zeytin, üzüm, şeftali, kayısı, erik, kiraz olmak üzere her türlü meyve ve sebze üretilmektedir.” ifadeleri kullanılarak, açılması planlanan 4 adet jeotermal kuyusuna bölge halkının karşı olduğu belirtilmiştir.

Kuşadası'na bağlı Kirazlı, Soğucak, Caferli, Çınar, Yaylaköy ve Değirmendere köyleri, son derece verimli tarım arazilerine ve eşsiz doğal güzelliklere sahip yerleşim yerleridir. Bölge halkı, Değirmendere Vadisi'nde kurulacak bir jeotermal tesisin yer altı sularının tuzlanmasına ve bor oranının artmasına neden olacağını, dolayısıyla bölgenin tarım alanı olma vasfını kaybedeceğini, ayrıca bölgedeki kırsal turizm potansiyeline de darbe vuracağını belirtmektedir.

Jeotermal şirketi, bölgede jeotermal enerji santrali (JES) kurulmasını sağlayacak nitelikte akışkan bulunmadığını ve açılacak kuyulardan elde edilecek 30-58 santigrat derecedeki akışkanın sera/villa ısıtmasında ve termal turizm amaçlı kullanılacağını ileri sürmektedir. Ancak bölge halkını temsilen yapılan basın açıklamasında, şirket tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na sunulan proje dosyasının 9. sayfasında “Öncelikli amaç sera ısıtma amaçlı jeotermal sondaj faaliyeti olmakla birlikte, sondaj işlemleri sonucunda elde edilen jeotermal akışkanın niteliği, kapasitesi ve yapılan çalışmaların tekrar değerlendirilmesi ışığında yatırım planı yapılabilecektir” ifadelerinin kullanıldığı belirtilmiştir.

Bu çerçevede;

- 1- Basın açıklamasında öne sürülen ve JES yatırımına dönüştürülme olasılığını mümkün kılan ifadeler proje dosyasında bulunmakta mıdır?
- 2- Aydın ili sınırları içinde sera, ısıtma ya da turizm amaçlı olarak başlatılan ancak sondajdan sonra jeotermal enerji santraline dönüştürülen örnekler mevcut mudur?
- 3- Açılması düşünülen kuyulardan birisinin arkeolojik sit alanı içinde, diğerinin ise sit alanına 50 metre mesafede olduğu iddiası doğru mudur?
- 4- Açıklamada, açılması planlanan kuyuların tam ortasından Değirmendere akarsuyunun geçtiği ifade edilmektedir. Çevreye zarar verme potansiyeli bu kadar bariz olan bir yatırıma Bakanlığınız tarafından nasıl izin verilebilmiştir?

CEVAPLAR

Aydın ili, Kuşadası ilçesi, Türkmen Mahallesi (361 Ada, 1 ve 3 Parseller, 374 Ada, 10 ve 25 Parseller) ile Kirazlı Mahallesi (286 Ada, 1 Parsel) sınırları içerisinde, 3387776 Erişim Numaralı ve 2019/A-13 Arama Ruhsatı Numaralı sahada, Bozyazı Körfez Turizm ve İnş. A.Ş. tarafından "Sera Amaçlı Jeotermal Sondaj Faaliyeti" projesi gerçekleştirilmesi planlandığı, bu amaçla Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği Ek-2 kapsamında, Aydın Valiliği'ne (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) 15.03.2021 tarihinde başvuru yapılmıştır.

Aydın Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) tarafından anılan "Sera Amaçlı Jeotermal Sondaj Faaliyeti" projesi için belirtilen alanda yapılmasında, mer'i mevzuat açısından herhangi bir sakınca bulunup bulunmadığı yönünde ilgili kurumlara, görüş sorulmuştur. Söz konusu proje için kurumlardan gelecek görüşler de baz alınarak değerlendirilecek ve projenin belirtilen alanda gerçekleştirilmesinde sakıncalı olup olmadığı veya ÇED Gereklidir/Gerekli Değildir kararı verilecektir. Proje ile ilgili konu olan hususlar gerekse proje ile ilgili şikâyetler göz önünde bulundurularak gerekli değerlendirmeler yapılacaktır. Proje kapsamında açılacak kuyulardan elde edilmesi beklenen jeotermal akışkanın ise sera ısıtmasında kullanılacağı belirtilmiştir.

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatının denetimle yetkilendirilmiş personelleri tarafından, faaliyetlere yönelik olarak planlı, ani ve şikâyetler üzerine çevre denetimleri ve ÇED İzleme-Kontrol çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

ÇED İzleme-Kontrol ve çevre denetimi çalışmalarında ÇED Kararı bulunan projeler yerinde incelenerek gerek ÇED Raporları gerekse Proje Tanıtım Dosyalarında yer alan taahhütler doğrultusunda çalışılıp çalışılmadığı ve bu taahhütler kapsamında yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediği hususları irdelenmektedir.

Bu kapsamda aykırılıkların tespit edilmesi halinde 2872 sayılı Çevre Kanunu gereğince idari yaptırımlar ve para cezaları uygulanmaktadır.